

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

נא.

עין משפט נר מצוה

והוא דני רהיט מעי. הא דקתני מתני' דלס סייס קנה שזיתא דעיקרו
הוא דכי הוה רהיט מניי התם קודם שמתוך התם מהניא אמריה
ואי קני התם מלי למיזל לזיתו כזנת: חששה לו. לילך עד זיתו אפילו
במרוצה אבל לעיקרו הוה מניי במרוצה הא הוה רהיט: מסגי קלי.

הולך מעט מעט: דסביל אחוה.
אילן אחר היה נסמך עליו: דפריק
מריה מברגא. טוען פירות הרצה
ומוכרן ופורע מהן המס: לא ידענא
ליה. איני מכיר אותו אילן: מוסר
שזיתו למכיר. אומר שזיתתי עמך:
ולא היא. הא דלמך ליה משמיה
דרי' יוסי יתא דלך תניא ליה זשס ר'
יוסי אלף סתמא תניא ליה לעיל [ג:]:
ומשום הכי אמרה זשס רבי יוסי כי
היכי דליקבלה מיניה: הי"ג ולא היא
לא תניא ליה כדרי' יוסי: נימוקו עמו.

טעמו. בזמכת גרין (דף טו.) מונה
שזתן של חכמים ואמר ר"י נימוקו
עמו. ניס וקו דער ישר כקו המשקולת:
אלו ד' אמות. ליואל חוץ לתחום:
מקום ממקום ומקום מניסה. פסוק
שנאמר בו מקום ולא נאמר בו ניסה
דנין אותו מפסוק אחר שנאמר בו
מקום וניסה כגון אל יאל אש
ממקומו דנין מושמתי לך מקום אשר
ינוס שמה. מה להלן כתיב ניסה אשר
ינוס אף מקרא דאל יאל אש
ממקומו מרבי ציה ניסה והוי כמאלן
דכתיב ציה ניסה והדר דנין ניסה
מניסה וניסה מגבול כלומר דנין
ניסה זו שלא נאמר בו גבול מניסה
שנאמר בו גבול דכתיב. מגבול עיר
מקלטו אשר ינוס ומרבינין נגבול עיר
ניסה דאל יאל אש ממקומו כאילו
כתיב ציה גבול והדר דנין גבול
מגבול וגבול מחוץ דנין גבול זה שלא
נאמר בו חוץ מגבול שנאמר בו חוץ
שנאמר. ומלא אותו גואל הדם מחוץ
לגבול ומרבינין חוץ מג"ש להאי גבול
דאל יאל אש ממקומו והדר דנין
האי חוץ מחוץ דומדומם מחוץ לעיר
דכתיב ציה אלפים בלמה: ושז

הנהגות הב"ב
(א) רש"י ד"ה וזכ הכהן
וכי מ"ל ואל הכהן וראה
הנה: (ב) דה"ל קיה כי
גבול עשרה וזכ הכהן
דסגי מני מארביטה על
ארבעה וכי אלף העמוד
האלכסון העמוד ממנו
למעט ומלפון: סה"ד

כתיב בתריה וחלוו את האזניים ואת הצית יקציע מצית יקלף עפר הצית סביב הקיר ועפר אחר יקח וטח את הצית וכתיב [שם] ואם ישוב הנגע ופרח
צבית וגו' ונתן את הצית ותניא ופרח יכיל לא יאל טמא עד שיחזור ויפשה מ"ל זרעת ממארת [שם] זרעת ממארת [שם] יג' לג"ש מה זרעת ממארת
האמורה בצבדים טימא את החור אע"פ שאינו פושה אף זרעת ממארת האמורה בצמים טימא את החור אע"פ שאינו פושה יכיל חור ופרח
בו ציום יהא טמא נאמר ואם ישוב הנגע ונאמר ושז הכהן מה שיצה האמורה להלן כסוף שזוע אף שיצה האמורה כאן כסוף שזוע למדנו שנתן
לו שזוע אחר החליצה וק"ל וטיחה אם חור הנגע נותלו ואם לא חור מטהרו אין לי לאל חולץ וקוזה וטח ונתן שזוע אלף פושה שני מניין שהוא חולץ
וקוזה וטח ונתן לו שזוע ואינו נותלו מיד מ"ל [שם יד] וזכ הכהן (ה) והנה פשה וגו' ואע"ג דהאי קרא צתריה דלס ישוב הנגע כתיב דמשמע דנגעו
החור קאי מפקיני ליה התם מהאי משמעות ומרבינין תניא לנגע החור ואע"פ שלא פשה והאי וזכ הכהן וראה והנה פשה דמשמע דבעי פשיין
מוקמיני ליה בנגע שעמד בראשון ופשה בשני ואע"ג דכתיב תניא צתריה יליף בג"ש נאמר כאן בפשה בשני וזכ הכהן ונאמר בפשה בראשון
ושז הכהן הא שיצה היא בראשון כיון דשיצה וביאה חלה מילתא היא דתרווייהו משמע שזוע מציתו לזית המנוגע ליינין גזירה שוה מייניהו:
אי תיסי ליה ג"ש. דלמא שזיעה וזון מחוץ כלאמר לעיל: פיאוס כטיב. דכתיב פשה (ז) נבד ופאת משמע מרובע: ז"ל וזכ"ל וז"ל וז"ל
חומשי אמה דלמך כה יהיו כל שזבתי שבת פיאוס מן להן וגבי העברה ליתא ליתא שבת פיאוס אלא כי האי גוונא שנתנין להן שיעור אלכסון דהא
ליכא למימר כהו רבוע ועיגול: בדיק לן. מנסה אותנו: מי צענין הן ואלכסון. שיהא רחב ד' בריבוע שתוכל למלאו בו אלכסון דדבר עגול אין
לו אלכסון: מחלוקת במקומו גרסינן ציו"ד. מחלוקת דרי' מאיר ור' יהודה דקא שרי ר' יהודה אפילו לעשר ליער ליער ברבלי דצומר שזיתתי במקומו.
וזה שאמרנו דלמני' לקמן [ע"ב] מפרש אהיכל קאי אי אמכיר אילן דקמני דלמך שזיתתי במקומו פלוני או אלוני בקי דקמני דלמך שזיתתי במקומו:

אמר רבא א' והוא דכי רהיט לעיקרו ממי א"ל
אביי והא חשבה לו קתני חשבה לביתו אבל
לעיקרו של אילן מצי אויל איבא דאמרי
אמר רבא חשבה לו כי מסגי קלי אביל
רהיט ממי רבה ורב יוסף הוה קא אזלי
באורחא א"ל רבה לרב יוסף תהא שבייתנו
תותי דיקלא דסביל אחוה ואמרי לה תותי
דיקלא דפריק מריה מברגא (י) (ידע ליה מר)
א"ל לא ידענא ליה אמר ליה סמוך עלי דתניא
ר' יוסי אומר (ז) אם היו שנים אחד מכיר ואחד
שאינו מכיר זה שאינו מכיר מוסר שבייתו
למכיר זה שמכיר אומר תהא שבייתנו
במקום פלוני ולא היא לא תנא ליה (ח) כר' יוסי
אלא כי היכי (ו) דליקבל לה מיניה משום דר'
יוסי נימוקו עמו: אם אינו מכיר או שאינו בקי
וכו': הני אלפים אמה היכן כתיבן דתניא
י שבו איש תחתיו אלו (ב) ארבע אמות אל יצא
איש ממקומו אלו (ב) אלפים אמה לן אמר
רב חסדא למדנו מקום מקום ומקום מניסה
וגיטה מניסה וגיטה מגבול ומגבול
וגבול מחוץ וחוץ מחוץ דכתיב (ב) ומדורתם
מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה וגו' וגילף (ג) מקיר העיר וחוצה
אלף אמה דנין חוץ מחוץ ואין דנין חוץ מחוצה ומאי נפקא מינה (ד) הא תנא
דבי רבי ישמעאל (ד) ושב הכהן (ה) ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה הני
מילי היבא דליבא מידי דדמי ליה אבל היבא דאיבא מידי דדמי ליה מדמי
ליה ילפינן: אלפים אמה עגולות: ורבי חנינא בן אנטיגנוס מה נפשך אי
אית ליה ג"ש פיאוס כתיבן אי לית ליה גזירה שוה אלפים אמה מנא
ליה לעולם אית ליה גזירה שוה ושאיני הכא דאמר קרא (ב) זה יהיה להם
מגרשי הערים ליה אתה נתן פיאוס ואי אתה נתן פיאוס לשובתי שבת
ורבנן תני רב חניניה אומר כזה יהו כל שובתי שבת א"ר אחא בר יעקב
ד' המעביר ד"א ברה"ר אינו חייב עד שמעביר הן ואלכסון א"ר פפא (א) בדיק לן
רבא עמוד ברשות הרבים גבוה (י) ורוחב ד' צריך הן ואלכסון או לא
ואמרין ליה לאו היינו דרב חניניה דתניא רב חניניה אומר כזה יהו כל
שובתי שבת: וזה הוא שאמרו העני מערב ברגליו אמר ר' מאיר אנו אין לנו
אלא עני וכו': אמר רב נחמן מחלוקת במקומו דר"מ סבר עיקר עירוב בפת
עני

על נוקטין נתן נאמר (שם טו.) זה היה שיבה זו היא ביאה. לזון גורש שזע זה מה (י) ויבא (ז) מכות (יג) כלומר ילפינן
גורש שזע מנייה שיה או מרייהו שיה (נדח בב.) דלע"ג דלא דמו קלא ללדי, כיון דתרווייהו
בזכא כסן משמעי ליינין כזה ג"ש (יבמות יד.) בדיק לן. מנסה אותנו אם נדע להסיב (חולין קכג.)

דכתיב בהו זה יהיה לכם מגרשי הערים. כלומר לזה אתה נתן פיאוס וטענה אותן מרובעות ואי אתה נתן פיאוס לשובתי שבת דגמרי מנייה. ורבנן דבעי מרובעות סביר כדתיב רב חניניה זה יהיה לכם כזה יהיו כל שובתי שבת. פי
רבנן סביר פיאוס הן הויות. וקיימא לן כל אמתא בריבועא אמתא ותר' חומשי באלכסון, הלכך ד' אמות שאמרו חכמים הן המש אמות ושלישה חומשי אמה. וכן למידת ד' אלפים אמה תחום שבת. אמר רב אחא בר יעקב המעביר
ארבע אמות ברשות הרבים אינו חייב עד שיעבר ארבע אמות ואלכסון שזון שש אמות פחות שזון חומשי. אמר רב פפא בדיק לן רבא (עמוד) [עמוד] ברשות הרבים גבוה (י) ורוחב ד' מי בעינן הן ואלכסון או לא. ואמר לן לאו
היינו דתיב רב חנינא כזה יהיו כל שובתי שבת. מתני' זה שאמרו העני מערב ברגליו ר' מאיר אומר אין לנו אלא העני. ר' יהודי אומר אחד עני ואחד עשיר. לא אמרו מפרשין אלא להקל על העשיר כו'. אמר רב נחמן מחלוקת במקומו:

סד א מיי פ"ז מהל'
עירובין הלכך ג סג
עין דלכך לא טוע' א"ח
סי' תע ספיק' יא:
ב [טו"ש] א"ח סי' שז
ספיק' א':
ג [טו"ש] א"ח סי' שז
ספיק' א':

סד ד מיי פ"ז מהל'
שבת הלכה ז' סג
לאון סו טור ש"ע א"ח סי'
שבת ספיק' ז':

רבינו חננאל

אמר רבא והוא כי רהיט
מני תותי האילן קודם
שקרא היום. והאי דקתני
והיה ידע שמא תחשך,
לבינו. אבל לאילן מצי
אזיל. אי נמי כי מסגי
קליל קליל אבל אי רהיט
מני. פי דקלא דסבילא,
דקל נפל על דקל אחר,
והיה ומסר והיה נקרא
דקלא דסביל אחוה.
דקלא דפריק מריה, היה
דקל גבול והיה עושה
פירות הרבה והיה בעליו
מוכרם. ופורע מנייה
המס ושעלי. הא דא"ל
דיקלא דפריק מריה.
כלומר פודה בעליו מן
המס שעליו. הא דא"ל
רבא לרב יוסף משום
דרי' יוסי, תניא ר' יוסי
אוי' [אם הוין] שנים אחד
מכיר אילן או גדר או
מקום, והאחד אינו
מכיר, מוסר שבייתו
למכיר, והמכיר אומר
תהא שבייתנו במקום
פלוני. זו הברייתא לא
שנאה ר' יוסי אלא אמר
רבא משום דרי' יוסי כדי
שיקבלוהו ממנו רב
יוסף, משום דרי' יוסי
נימוקו עמו. מתני', אם
אינו מכיר או אם אינו
בקי בהלכות כו'. הני
אלפים אמה היבא כתיבן.
דתניא שבו איש תחתיו
אילו ארבע אמות. אל
מקום כתיב הכא אל
יצא איש ממקומו ביום
השביעי, וכתוב החם
ושמתי לך מקום אשר
ינוס שמה, מה זה מקום
שזע בו ניסה, אף זה
מקום (אילן) יש בו
(חוב) [תוין כמו שכתוב
בזון ניסה וליפינין ניסה
מניסה כתיב הכא ניסה
וכתיב החם ואם יצא יצא
הרוצה את גבול עיר
מקלטו אשר ינוס שמה,
מה ניסה זו יש בה גבול
אף ניסה זו יש בה גבול.
ויליף גבול מגבול, כתיב
הכא גבול, וכתוב החם
ומצא אותו גואל הדם
מחוץ לגבול עיר מקלטו,
ויליף מחוץ לעיר את
פאת קדמה אלפים באמה
ואת פאת נגב אלפים
באמה וגו'. ואקשינן
אדיליף מחוץ ממחוץ
באלפים, גילף מחוץ
מחוצה אלף אמה סביב,
שנא מקיר העיר וחוצה

מקום, והאחד אינו
מכיר, מוסר שבייתו
למכיר, והמכיר אומר
תהא שבייתנו במקום
פלוני. זו הברייתא לא
שנאה ר' יוסי אלא אמר
רבא משום דרי' יוסי כדי
שיקבלוהו ממנו רב
יוסף, משום דרי' יוסי
נימוקו עמו. מתני', אם
אינו מכיר או אם אינו
בקי בהלכות כו'. הני
אלפים אמה היבא כתיבן.
דתניא שבו איש תחתיו
אילו ארבע אמות. אל
מקום כתיב הכא אל
יצא איש ממקומו ביום
השביעי, וכתוב החם
ושמתי לך מקום אשר
ינוס שמה, מה זה מקום
שזע בו ניסה, אף זה
מקום (אילן) יש בו
(חוב) [תוין כמו שכתוב
בזון ניסה וליפינין ניסה
מניסה כתיב הכא ניסה
וכתיב החם ואם יצא יצא
הרוצה את גבול עיר
מקלטו אשר ינוס שמה,
מה ניסה זו יש בה גבול
אף ניסה זו יש בה גבול.
ויליף גבול מגבול, כתיב
הכא גבול, וכתוב החם
ומצא אותו גואל הדם
מחוץ לגבול עיר מקלטו,
ויליף מחוץ לעיר את
פאת קדמה אלפים באמה
ואת פאת נגב אלפים
באמה וגו'. ואקשינן
אדיליף מחוץ ממחוץ
באלפים, גילף מחוץ
מחוצה אלף אמה סביב,
שנא מקיר העיר וחוצה

עני
אף אמה סביב. ורתינן דנין מחוץ ממחוץ ואין דנין מחוץ ממחוצה. אקשינן על ר' חנינא בן אנטיגנוס דתיב במתני'
אלפים אמה לכל רוח עגולות. מה נפשך אי בגזירה שוה גמר להני אלפים אמה, מרובעות הוה ליה למימר דהא
בקרא פאת כתיב. פי' פאת קדמה ופאת נגב ופאת ים ופאת צפון ולא משכחת לה פיאוס אלא (בקובע) [במרובץ].
ואי לא גמיר גזירה [שנתן] אלפים תחום שבת מנא ליה. ופרקינן לעולם גמיר גזירה שוה ושאיני ממנישי עני הלויים

עני
אף אמה סביב. ורתינן דנין מחוץ ממחוץ ואין דנין מחוץ ממחוצה. אקשינן על ר' חנינא בן אנטיגנוס דתיב במתני'
אלפים אמה לכל רוח עגולות. מה נפשך אי בגזירה שוה גמר להני אלפים אמה, מרובעות הוה ליה למימר דהא
בקרא פאת כתיב. פי' פאת קדמה ופאת נגב ופאת ים ופאת צפון ולא משכחת לה פיאוס אלא (בקובע) [במרובץ].
ואי לא גמיר גזירה [שנתן] אלפים תחום שבת מנא ליה. ופרקינן לעולם גמיר גזירה שוה ושאיני ממנישי עני הלויים

